

EESTI HAIGEKASSA
2010. aasta
I kvartali aruanne

Haigekassa 2010. aasta I kvartali tulemusaruanne

Eesmärk	Mõõdik	Eesmärkide täitmine
	Kindlustatu rahulolu tervishoiusüsteemiga	Eesmärgi täitmist mõõdetakse II poolaastal kindlustatute üldküsitlusega
1. Tagada tervishoiuteenuste, ravimite ja rahaliste hüvitiste kättesaadavus		
	Rahulolu arstiabi kättesaadavusega	X
• Tagada ravikindlustus hüvitiste ühetaoline kättesaadavus	Kaasata kindlustatuid tegevustesse, mis võimaldavad parandada inimeste tervise seisundi jälgimist	Antud näitajat saab hinnata alles poolaasta aruandes, kuna kvaliteedisüsteemiga liitumisest teadaandmiseks on perearstidel aega 15. maini.
	Katarakti operatsioonide maksimaalne järjekorra pikkus	Katarakti operatsioonide ravijärjekord on nõukogu poolt kinnitatud ooteaja piires (ooteaeg 1,5 aastat).
	Endoproteesimise maksimaalne järjekorra pikkus	Endoproteeside operatsioonide ravijärjekord on nõukogu poolt kinnitatud ooteaja piires (ooteaeg 2,5 aastat).
2. Toetada kvaliteeti tervishoiusüsteemis		
• Tõhustada kvaliteedi hindamist ja järelvalvet	Rahulolu arstiabi kvaliteediga Kliiniliste auditite arv	X Aruandeperioodil ei ole lõpetatud ühtegi auditit. Alanud on kliiniline audit „Pärasoolevähi diagnostika ja ravi“.
• Arendada tagasisidet partneritele ja avalikustada tulemusi	Kontrollime tervishoiuteenuste osutamise dokumentatsiooni vastavust õigusaktidele Partnerite rahulolu koostöö üle haigekassaga	Juhuvalikuga tegelevad kõik haigekassa piirkondlikud osakonnad. I poolaasta jooksul on plaanis kontrollida 6 000 ravikindlustushüvitise dokumenti. Tulemused selguvad poolaasta lõpuks. X
3. Kujundada inimeste teadlikkust ja suunata tervisekäitumist		
	Sotsiaalkampaaniate märgatavus	X
• Suurendada elanikkonna teadlikkust tervisesüsteemist ja tervisemõjuritest	Kindlustatute teadlikkus oma õigustest	X

- Tagada tervise edendamise ja haiguste ennetamise projektide sihipärane teostamine
- Vähiennetuse sõeluuringute hõlmatus   Hõlmatust mõõdetakse aasta tegevuse tulemusena.

---

4. Tagada ravikindlustusvahendite efektiivne kasutus ja ravikindlustussüsteemi jätkusuutlik areng

- Toetada ravikindlustus süsteemi jätkusuutlikku arengut
  - Tõsta ravikindlustus vahendite kasutamise kulutõhusust
- Kokkulepe erialaseltsidega eriala 4 a teenuste vajaduste osas   Valmimas on kaks ravijuhendit: "Osteoartroosi ravijuhend", "Ägeda sepsise ravijuhend".
- Ravijuhu keskmine maksumus   X

---

5. Tõhustada organisatsiooni toimimist

- Väärtustame haigekassa töötajaid ja arendame nende kompetentsust
  - Kasutada standardseid ja laia funktsionaalsusega infosüsteeme
- Töötajate rahulolu haigekassa juhtimise ja töökorraldusega   X
- Käideldavus   Käideldavuse mõõtmisel hinnatakse info ja infoteenuste kättesaadavust, lähtudes kasutajate nõudmistest ja vastastikusest kokkuleppest. I kvartali käideldavuse tase oli 98%.

X –tegevust ei mõõdetud/hinnatud esimeses kvartalis

Eelarve täitmise aruanne

Tabel 1. Eelarve 2010 I kvartal (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
HAIGEKASSA TULUD					
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa	2 934 910	2 634 000	2 579 755	97,90%	-12,10%
Kindlustatud isikuga võrdsustamise lepingu alusel laekuvad tulud	10 938	9 200	12 377	134,50%	13,20%
Sissenõuded teistelt isikutelt	2 472	2 800	2 800	100,00%	13,30%
Finantstulud	32 035	19 000	18 802	99,00%	-41,30%
Muud tulud	6 107	4 000	3 890	97,30%	-36,30%
sh sihtfinantseerimine	5 955	3 870	3 870	100,00%	-35,00%
Eelarve tulud kokku	2 986 462	2 669 000	2 617 624	98,10%	-12,40%
RAVIKINDLUSTUSE KULUD					
Tervishoiuteenuste kulud	2 075 931	1 988 565	1 926 936	96,90%	-7,20%
Haiguste ennetuse kulud	28 148	28 457	26 520	93,20%	-5,80%
Üldarstiabi kulud	263 603	254 466	250 112	98,30%	-5,10%
Eriarstiabi kulud	1 651 796	1 574 240	1 524 043	96,80%	-7,70%
Hooldusravi kulud	60 343	58 090	55 795	96,00%	-7,50%
Hambaravi kulud	72 041	73 312	70 466	96,10%	-2,20%
Tervise edendamise kulud	1 697	2 500	1 129	45,20%	-33,50%
Kindlustatutele kompenseeritavate ravimite kulud	312 158	365 930	337 123	92,10%	8,00%
Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud	815 299	389 493	364 750	93,60%	-55,30%
Muude rahaliste hüvitiste kulud	42 616	53 329	31 915	59,80%	-25,10%
Muud kulud	31 373	32 673	28 205	86,30%	-10,10%
Riigieelarvest sihtotstarbeliselt finantseeritavad kulud	5 955	3 870	3 870	100,00%	-35,00%
Muud ravikindlustushüvitiste kulud	25 418	28 803	24 335	84,50%	-4,30%
Ravikindlustuse kulud kokku	3 279 074	2 832 490	2 690 058	95,00%	-18,00%
HAIGEKASSA TEGEVUSKULUD					
Personali- ja juhtimiskulud	17 168	17 576	17 116	97,40%	-0,30%
Töötasu	12 880	13 082	12 747	97,40%	-1,00%
sh juhatuse liikmete tasu	462	462	462	100,00%	0,00%
Töötuskindlustus	37	177	171	96,60%	362,20%
Sotsiaalmaks	4 251	4 317	4 198	97,20%	-1,20%
Majandamiskulud	4 639	4 253	3 874	91,10%	-16,50%
Infotehnoloogia kulud	2 043	2 670	2 176	81,50%	6,50%
Arenduskulud	270	805	216	26,80%	-20,00%
Koolitus	202	309	154	49,80%	-23,80%
Konsultatsioonid	68	496	62	12,50%	-8,80%
Finantskulu	200	275	198	72,00%	-1,00%
Muud tegevuskulud	684	1 848	1 860	100,60%	171,90%
Ravikindlustussüsteemi järelvalve	395	14	94	671,40%	-76,20%
Avalikud suhted/teavitamine	41	227	100	44,10%	143,90%
Muud kulud	248	1 607	1 666	103,70%	571,80%
Haigekassa tegevuskulud kokku	25 004	27 427	25 440	92,80%	1,70%
EELARVE KULUD KOKKU	3 304 078	2 859 917	2 715 498	95,00%	-17,80%
Aruandeperioodi tulem	-317 616	-190 917	-97 874	51,30%	-69,20%
Aruandeperioodi tulem	-317 616	-190 917	-97 874	51,30%	-69,20%
KOKKU	2 986 462	2 669 000	2 617 624	98,10%	-12,40%

Kindlustatute arv

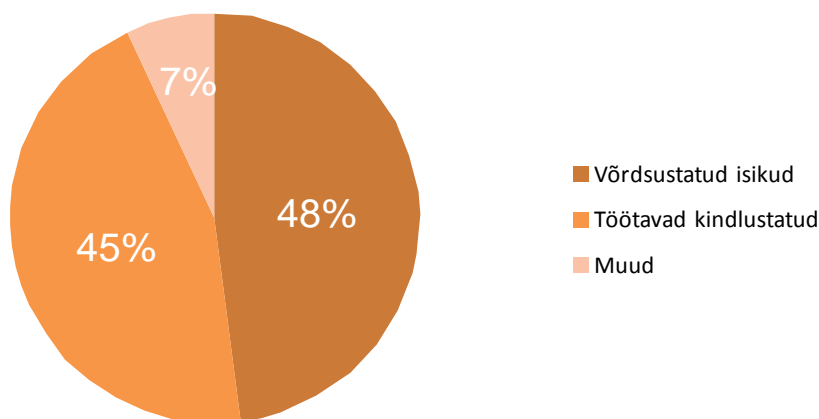
Tabel 2. Kindlustatute arv

Isikud	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010	Muutus	Muutus	Muutus
				12 kuu jooksul (isikute arv)	3 kuu jooksul (isikute arv)	12 kuu jooksul %
Kindlustatutega võrdsustatud isikud	586 801	599 966	607 351	20 550	7 385	3,5%
Töötavad kindlustatud isikud	635 437	587 254	568 677	-66 760	-18 577	-10,5%
Riigi poolt kindlustatud isikud	54 393	85 609	93 675	39 282	8 066	72,2%
Välislepingu alusel kindlustatud isikud	3 456	3 537	3 515	59	-22	1,7%
Kokku	1 280 087	1 276 366	1 273 218	-6 869	-3 148	-0,5%

Sotsiaalmajanduslikud muutused kajastuvad ka ravikindlustatute struktuuris – tööpuuduse kasvust tingitult on vähenenud töötavate kindlustatute arv ja suurenenud riigi poolt kindlustatute arv. Lisaks on pensioniealised töötuks jäänud isikud suurendanud ka kindlustatutega võrdsustatud isikute arvu.

Võrdsustatud isikuid on kindlustatute hulgas kõige enam. Kindlustatutega võrdsustatud isikud on näiteks kõik alla 19-aastased isikud, õpilased, Eesti alalisest elanikust üliõpilased, rasedad ning isikud, kes saavad Eestis määratud riiklikku pensioni.

Kindlustatute struktuuri muutus mõjutab ka haigekassa tulusid kuna töötavate kindlustatute vähenemine vähendab ka laekuvat sotsiaalmaksu.

Joonis 1. Kindlustatute osakaal kogu kindlustatute arvust

Tulud

Tabel 3. Tulud (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa	2 934 910	2 634 000	2 579 755	98%	-12%
Kindlustatud isikuga võrdsustamise lepingu alusel laekuvad tulud	10 938	9 200	12 377	135%	13%
Sissenõuded teistelt isikutelt	2 472	2 800	2 800	100%	13%
Finantstulud	32 035	19 000	18 802	99%	-41%
Muud tulud	6 107	4 000	3 890	97%	-36%
Kokku	2 986 462	2 669 000	2 617 624	98%	-12%

Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa

I kvartali tegelik tulu moodustab 23,3% kogu aastaks planeeritust. Aastate jooksul toimunud muudatustest annab ülevaate tabel 4.

Tabel 4. Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa I kvartalis 2005-2010 (tuhandetes kroonides)

	2005 I kvartal	2006 I kvartal	2007 I kvartal	2008 I kvartal	2009 I kvartal	2010 I kvartal
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa tulu, miljonites kroonides	1 572 843	1 981 101	2 476 455	2 999 649	2 934 910	2 579 755
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa tulu kasv/(-) kahanemine, miljonites kroonides	154 417	408 258	495 354	523 194	-64 739	-355 155
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa tulu laekumise kasv/(-) kahanemine %	10,90%	26,00%	25,00%	21,10%	-2,20%	-12,10%

Kindlustatud isikuga võrdsustamise lepingu alusel laekuvad tulud

Siia on planeeritud tulu vabatahtliku kindlustuse lepingutest ja tulu Eestis elavate Vene Föderatsiooni relvajõudude mittetöötavate pensionäride ravikindlustuse lepingu alusel.

- Ravikindlustuse seaduse alusel saavad ravikindlustust mitteomavad, seaduses loetletud isikud end vabatahtlikult kindlustada, sõlmides haigekassaga lepingu ja tasudes ise igakuiseid kindlustusmaksid. 31. märtsi seisuga oli haigekassas sõlmitud 210 vabatahtliku kindlustuse lepingut. Lepingu alusel kindlustatute arv on võrreldes eelmise aasta sama perioodiga vähenenud (31. märts 2009 – 256 kindlustatut). I kvartali jooksul laekus kindlustuslepingute alusel 1,1 miljonit krooni (2009 – 1,1 miljonit krooni).
- Eestis elavate Vene Föderatsiooni relvajõudude mittetöötavate pensionäride kindlustamises saadud tulu oli I kvartalis 11,3 miljonit krooni (2009 – 9,8 miljonit krooni).

Sissenõuded teistelt isikutelt

Haigekassa esitab nõudeid isikutele, kelle tegevusega on haigekassale kahju tekitatud.

Finantstulud

Finantstulu on haigekassa reservkapitali, riskireservi ja vabade vahendite paigutamisest saadud tulu. Eelarve planeeriti lähtudes investeringute keskmisest jäägist ja rahandusministeeriumi poolt prognoositavast keskmisest tootlusest.

I kvartali tulu osutus prognoositust veidi väiksemaks.

Võrreldes eelmise aastaga on tulud vähenenud, kuna oluliselt on vähenenud investeringute tulusus. Samuti on aasta jooksul vähenenud ka investeringute fondi maht.

Tabel 5. Investeringute põhinäitajad

	Riskireservi ja tulemi investeringud		Reservkapitali investeringud	
	Seisuga 31.03.2009	Seisuga 31.03.2010	Seisuga 31.03.2009	Seisuga 31.03.2010
Fondi maht soetusmaksumuses, tuh kr	2 898 104	2 154 091	474 896	820 988
Fondi maht turuväärtuses, tuh kr	2 925 166	2 157 522	491 326	835 100
Realiseeritud kasum aasta algusest, tuh kr	42 907	11 992	5 390	9 054
Ümberhindluse kasum, tuh kr	27 062	3 432	16 430	14 112
Tulusus aasta algusest (aasta baasil)	4,9%	2,9%	5,8%	3,4%
Investeringute keskmine kestus päevades (aasta baasil)	0,27	0,24	1,22	1,71

Muud tulud (sh sihtfinantseerimine)

Muud tulud

- Sihtotstarbeline eraldis riigieelarvest viljatusravi kulude katmiseks. Aruandeperioodil oli tulu sihtfinantseerimisest 3 870 tuhat krooni.
- Laekumised EL liikmesriikide kindlustatutele Eestis osutatud raviteenuste eest ja muud laekumised olid 20 tuhat krooni.

Kulud

Haigekassa kulud jagunevad ravikindlustuse kuludeks ja haigekassa tegevuskuludeks.

Ravikindlustuse kulud

1. Tervishoiuteenuste kulud

2010. aasta tervishoiuteenuste eelarve planeerimisel lähtus haigekassa järgmistest eesmärkidest:

- tagada tervishoiuteenuste kättesaadavus vähemalt 2009. aasta eelarve täitmise prognoosi tasemel;
- tagada endoproteeside ja katarakti operatsioonide ravijärjekorrad 2009. aasta tasemel.

Tervishoiuteenuste hüvitiste planeerimisel võeti arvesse, et alates 1. jaanuarist 2010 rakendatakse statsionaarse hooldusravi korral patsiendi omaosalust 15%.

Tabel 6. Tervishoiuteenuste kulud (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Haiguste ennetus	28 148	28 457	26 520	93%	-5,8%
Üldarstiabi	263 603	254 466	250 112	98%	-5,1%
Eriarstiabi	1 651 796	1 574 240	1 524 043	97%	-7,7%
Hooldusravi	60 343	58 090	55 795	96%	-7,5%
Hambaravi	72 041	73 312	70 466	96%	-2,2%
Kokku	2 075 931	1 988 565	1 926 936	97%	-7,2%

1.1. Haiguste ennetamine

Haiguste ennetamisele I kvartaliks planeeritud 28,5 miljonist kroonist kasutati 26,5 miljonit krooni (93%).

Tabel 7. Haiguste ennetamine (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Koolitervishoid	15 615	14 438	14 281	99%	-9%
Rinnavähi varajane avastamine	2 299	3 324	2 522	76%	10%
Noorte reproduktiivtervise projekt	3 296	3076	3 001	98%	-9%
Pärilike haiguste sünnieelne diagnostika	2 296	2 155	2 396	111%	4%
Noorsportlaste tervisekontroll	1 791	1 862	1 769	95%	-1%
Vastsündinute kuulmisskriining	1 039	1 071	1 014	95%	-2%
Emakakaelavähi varajane avastamine	583	984	505	51%	-13%
Fenüülketonuuria ja hüpotüroosi uuringud	686	769	624	81%	-9%
Südamehaiguste ennetamise projekt	346	523	203	39%	-41%
Osteoporoosi varajane avastamine	196	251	204	81%	4%
B-hepatiidi vaksineerimine	1	4	1	25%	0%
Kokku	28 148	28 457	26 520	93%	-6%

Tabel 8. Haiguste ennetamise projektides osalemine

Ennetuse tegevus	2009	2010	2010	2010
	I kvartali tegelik osalejate arv	I kvartali planeeritud osalejate arv	I kvartali tegelik osalejate arv	I kvartali tegelik/2009 I kvartali tegelik
Koolitervishoid	162 656	150 000	148 753	99%
Rinnavähi varajase avastamise projektid	5 483	8 250	6 269	76%
Noorte reproduktiivtervise projekt	7 774	8 000	7 766	97%
Fenüülketonuuria ja hüpotüroosi uuringute projektid	3 685	4 150	3 554	86%
Emakakaelavähi varajane avastamine	3 102	3 750	2 169	58%
Vastsündinute kuulmisskriining	3 585	3 650	3 573	98%
Noorsportlaste tervisekontroll	2 342	2 375	2 339	98%
Südamehaiguste ennetamise projektid	856	1 000	336	34%
Pärilike haiguste sünnieelne diagnostika	448	437	552	126%
Osteporoosi varajane avastamine	257	275	271	99%

Haiguste ennetamises I kvartali jooksul toimunud olulisemad tegevused ja muudatused:

- Rinna- ja emakakaelavähi uuringute teostamiseks antakse alates eelmisest aastast naistele võimalus valida tervishoiuasutus. Planeeritud osalejate arv jäi aga siiski saavutamata, põhjuseks kutsete saatmise ajakava nihkumine riigihanke läbiviimise asjaolude selgumiseni. Rinnavähi sõeluuringu osalejate arv on paranenud võrreldes 2009. aasta I kvartaliga.
- Südamehaiguste ennetamise projektis jälgitakse sellest aastast enam, et projekt oleks suunatud vaid kõrge riskiga täiskasvanutele. Kavandatust väiksem täitmine I kvartalis oli seotud perearstide vähese vajadusega kõrge riskiga patsiente edasistele uuringutele suunata. Märtsi lõpus toimus teemakohane teavitustöö meeste seoses südamenädalaga ning see peaks suurendama oluliselt projektis osalemist.
- Pärilike haiguste sünnieelse diagnostika projektis tehakse kõigile naistele eelnev sõeltest ning vanus ainsana ei ole kromosoomianalüüsi näidustuseks. Esmaste sõeltestide tulemused on aluseks invasiivse uuringu teostamiseks ning täiendavat testi on vajanud planeeritust enam naisi. Projektiga liitus 2010. aastal Tallinna Lastehaigla, mis on suurendanud eelnevate geneetiliste konsultatsioonide arvu riskiperedele.

1.2. Üldarstiabi

2010. aasta I kvartalis olid üldarstiabi kulud 250,1 miljonit krooni, mis on 98% samaks perioodiks planeeritud eelarvest. Kogukuludest suurima osakaaluga (68%) on pearaha kulud.

Tabel 9. Üldarstiabi tervishoiuteenused (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Baasraha	29 756	28 066	27 998	100%	-6%
Kauguse lisatasu	1 281	1 212	1 193	98%	-7%
Pearaha kuni 2 a vanuste kindlustatute eest	9 259	8 764	8 776	100%	-5%
Pearaha 2 -70 a vanuste kindlustatute eest	144 928	136 032	135 632	100%	-6%
Pearaha üle 70 a vanuste kindlustatute eest	26 674	25 771	25 815	100%	-3%
Uuringute fond	49 325	51 883	48 388	93%	-2%
Üldarstiabi reserv*	0	500	0	-	-
Perearsti nõuandetelefon	2 380	2 238	2 310	103%	-3%
Kokku	263 603	254 466	250 112	98%	-5%

*Üldarstiabi reservi on eelarves planeeritud vahendid raseduse jälgimiseks ja lahanguteks, mis täitmises kajastuvad uuringufondi real.

Tabel 10. Perearsti nimistute ja nimistus olevate isikute arv

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Nimistute arv			
Nimistute arv	801	803	0%
Kauguse lisatasu saavate nimistute arv	193	191	-1%
Keskmine nimistu suurus (isikuid)	1 593	1 590	0%
Isikute arv			
Kuni 2 a isikute arv, kelle eest on makstud pearaha	28 846	29 031	1%
2-70 a isikute arv, kelle eest on makstud pearaha	1 088 048	1 078 499	-1%
Üle 70 a isikute arv, kelle eest on makstud pearaha	165 264	169 224	2%
Kokku isikute arv, kelle eest on makstud pearaha	1 282 158	1 276 754	0%

Olulisemad muutused üldarstiabi kuludes:

- Üldarstiabi kulud on võrreldes 2009. aasta I kvartaliga vähenenud 5%, mille peamiseks põhjuseks on alates 15.11.2009 tervishoiuteenuste piirhindadele rakendatav koefitsient 0,94.
- Kindlustatud isikute üldarvu muutus on mõjutanud just 2-70-aastaste isikute arvu ja nende isikute arv on vähenenud 1% võrra.
- Nimistute arv on kasvanud võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 2 nimistu võrra ja samas on veidi vähenenud kindlustatute arv nimistus. Alla normsuuruse (1 200-2 000 isikut) nimistuid oli 68, üle normsuuruse 184, sh üle 2 300 isikuga nimistuid oli 50.
- Üldarstiabi eelarve reservi planeeritud vahenditest tasuti normaalse raseduse jälgimiseks 48,1 tuhat krooni. Lahangutega seotud kulud 2010. aasta I kvartalis on 217,1 tuhat krooni. Need kulud kajastuvad aruandes uuringufondi real.
- Üleriigilise perearsti nõuandetelefoni 1220 teenuse raames vastati I kvartalis kokku 56 929 kõnele. Kõnede arv on keskmiselt 633 kõnet päevas ning see on 2009. aasta I kvartalist suurem ligikaudu 6 % võrra.

1.3. Eriarstiabi

Eriarstiabi kulud olid I kvartalis kokku 1,5 miljardit krooni, sh keskostu tervishoiuteenuste kulu 37 miljonit krooni.

1.3.1. Eriarstiabi v.a keskostu tervishoiuteenused

Eriarstiabi eelarve täitmine oli I kvartalis 97%. 2010. aasta I kvartali eriarstiabi kulud (ilma ööpäevaringse valmisoleku tasudeta) on võrreldes eelmise aasta sama perioodiga vähenenud 9%. Eriarstiabi kulude vähenemine on suuresti seotud alates 15.11.2009 koefitsient 0,94 rakendamisega tervishoiuteenuste piirhindadele.

Eriarstiabi kuludest on 37% kasutatud ambulatoorsete ja päevaravi ning 63% statsionaarsete teenuste eest tasumiseks. Statsionaarsed ravijuhud moodustasid kõikidest eriarstiabi ravijuhtudest (v.a valmisoleku ravijuhud) 8%. Kulude jaotus ravitüüpide vahel ja statsionaarsete ravijuhtude osakaal on sama, mis eelmise aasta I kvartalis. 2010. aasta I kvartali ravijuhtude eelarve (v.a valmisoleku ravijuhud) täideti 96%.

Esimese kvartali lõpus on jäänud ravijärjekorras ootavate isikute osakaal samaks kui 2009. aasta samal perioodil, kuid on suurenenud 2,4% võrra võrreldes 2010. aasta alguse seisuga. Haiglavõrgu arengukava (HVA) haiglates ootas 31. märtsi seisuga rahalisel põhjusel järjekorras 536 inimest, mis on 207 isikut vähem kui aasta tagasi samal perioodil. 2010. aasta alguses HVA haiglates rahalisel põhjusel järjekorda ei olnud.

Tabel 11. Eriarstiabi kulud (tuhandetes kroonides)

		2009	2010	2010	Eelarve	Muutus
		I kvartali	I kvartali	I kvartali	täitmine	võrreldes
		tegelik	eelarve	tegelik	%	2009. a
						I kvartaliga
						%
Sisehaigused		391 119	356 821	351 428	98%	-10%
	ambulatoorne	72 017	68 977	67 378	98%	-6%
	päevaravi	27 544	22 564	21 840	97%	-21%
	statsionaarne	291 558	265 280	262 210	99%	-10%
Kirurgia		303 482	281 995	273 742	97%	-10%
	ambulatoorne	50 314	50 802	48 973	96%	-3%
	päevaravi	13 272	11 580	13 265	115%	0%
	statsionaarne	239 896	219 613	211 504	96%	-12%
Sünnitusabi ja günekoloogia		159 271	153 789	150 944	98%	-5%
	ambulatoorne	70 488	70 283	68 671	98%	-3%
	päevaravi	8 488	8 403	8 315	99%	-2%
	statsionaarne	80 295	75 103	73 958	98%	-8%
Onkoloogia		143 467	149 100	126 920	85%	-12%
	ambulatoorne	70 726	77 428	64 570	83%	-9%
	päevaravi	11 307	10 711	4 963	46%	-56%
	statsionaarne	61 434	60 961	57 387	94%	-7%

Ortopeedia		141 214	130 132	129 070	99%	-9%
	ambulatoorne	27 939	28 648	27 618	96%	-1%
	päevaravi	8 228	7 246	6 912	95%	-16%
	statsionaarne	105 047	94 238	94 540	100%	-10%
Psühhiaatria		73 334	72 916	68 859	94%	-6%
	ambulatoorne	21 124	19 782	20 228	102%	-4%
	päevaravi	264	288	285	99%	8%
	statsionaarne	51 946	52 846	48 346	91%	-7%
Oftalmoloogia		67 303	65 399	62 364	95%	-7%
	ambulatoorne	32 087	32 474	31 087	96%	-3%
	päevaravi	31 460	29 733	27 903	94%	-11%
	statsionaarne	3 756	3 192	3 374	106%	-10%
Pediaatria		73 150	61 340	63 921	104%	-13%
	ambulatoorne	17 760	16 618	16 460	99%	-7%
	päevaravi	1 643	1 506	1 507	100%	-8%
	statsionaarne	53 747	43 216	45 954	106%	-14%
Neuroloogia		52 055	48 245	49 600	103%	-5%
	ambulatoorne	23 440	21 534	23 163	108%	-1%
	päevaravi	104	82	74	90%	-29%
	statsionaarne	28 511	26 629	26 363	99%	-8%
Pulmonoloogia		46 465	46 672	44 975	96%	-3%
	ambulatoorne	21 043	22 139	20 070	91%	-5%
	statsionaarne	25 422	24 533	24 905	102%	-2%
Otorinolarüngoloogia		47 635	41 675	38 495	92%	-19%
	ambulatoorne	21 010	20 099	18 159	90%	-14%
	päevaravi	7 603	6 881	5 838	85%	-23%
	statsionaarne	19 022	14 695	14 498	99%	-24%
Taastusravi		37 428	33 646	33 416	99%	-11%
	ambulatoorne	17 929	17 015	16 759	98%	-7%
	statsionaarne	19 499	16 631	16 657	100%	-15%
Infektsioonhaigused		21 858	20 087	21 660	108%	-1%
	ambulatoorne	6 731	6 303	6 419	102%	-5%
	statsionaarne	15 127	13 784	15 241	111%	1%
Dermatoveneroloogia		18 308	17 117	17 198	100%	-6%
	ambulatoorne	15 051	14 363	14 400	100%	-4%
	päevaravi	389	305	277	91%	-29%
	statsionaarne	2 868	2 449	2 521	103%	-12%
Esmane järelravi		5 449	5 138	5 425	106%	0%
	statsionaarne	5 449	5 138	5 425	106%	0%
Eriarstiabi kokku		1 581 538	1 484 072	1 438 017	97%	-9%
Ambulatoorne kokku		467 659	466 465	443 955	95%	-5%
Päevaravi kokku		110 302	99 299	91 179	92%	-17%
Statsionaarne kokku		1 003 577	918 308	902 883	98%	-10%
Valmisolekutasu		41 739	32 601	32 601	100%	-22%
Kokku		1 623 277	1 516 673	1 470 618	97%	-9%

Tabel 12. Eriarstiabi ravijuhud

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Sünnitusabi ja günekoloogia	129 887	131 359	128 441	98%	-1%
ambulatoorne	117 134	118 962	116 131	98%	-1%
päevaravi	4 315	4 227	3 962	94%	-8%
statsioonarne	8 438	8 170	8 348	102%	-1%
Sisehaigused	102 354	102 662	101 988	99%	0%
ambulatoorne	87 219	88 767	88 127	99%	1%
päevaravi	1 105	966	998	103%	-10%
statsioonarne	14 030	12 929	12 863	99%	-8%
Kirurgia	89 990	91 915	87 046	95%	-3%
ambulatoorne	75 483	78 264	73 551	94%	-3%
päevaravi	2 600	2 371	2 519	106%	-3%
statsioonarne	11 907	11 280	10 976	97%	-8%
Oftalmoloogia	85 397	91 244	86 483	95%	1%
ambulatoorne	81 475	87 069	82 390	95%	1%
päevaravi	3 523	3 788	3 700	98%	5%
statsioonarne	399	387	393	102%	-2%
Ortopeedia	63 519	67 119	60 019	89%	-6%
ambulatoorne	58 688	62 526	55 587	89%	-5%
päevaravi	1 057	972	930	96%	-12%
statsioonarne	3 774	3 621	3 502	97%	-7%
Psühhiaatria	57 970	56 199	58 720	104%	1%
ambulatoorne	55 029	53 206	56 049	105%	2%
päevaravi	56	54	55	102%	-2%
statsioonarne	2 885	2 939	2 616	89%	-9%
Otorinolarüngoloogia	53 080	52 410	47 377	90%	-11%
ambulatoorne	48 167	48 056	43 437	90%	-10%
päevaravi	1 455	1 383	1 198	87%	-18%
statsioonarne	3 458	2 971	2 742	92%	-21%
Dermatoveneroloogia	41 588	42 054	42 530	101%	2%
ambulatoorne	41 074	41 609	42 077	101%	2%
päevaravi	159	121	117	97%	-26%
statsioonarne	355	324	336	104%	-5%
Pediaatria	37 598	36 493	35 746	98%	-5%
ambulatoorne	29 038	29 115	27 453	94%	-5%
päevaravi	376	361	395	109%	5%
statsioonarne	8 184	7 017	7 898	113%	-3%
Neuroloogia	34 202	34 112	31 616	93%	-8%
ambulatoorne	32 304	32 267	29 926	93%	-7%
päevaravi	20	20	15	75%	-25%
statsioonarne	1 878	1 825	1 675	92%	-11%
Onkoloogia	22 912	25 130	21 400	85%	-7%
ambulatoorne	19 632	21 784	18 534	85%	-6%
päevaravi	823	915	490	54%	-40%
statsioonarne	2 457	2 431	2 376	98%	-3%
Pulmonoloogia	15 590	16 674	15 506	93%	-1%
ambulatoorne	14 663	15 842	14 666	93%	0%
statsioonarne	927	832	840	101%	-9%
Taastusravi	15 980	15 842	15 896	100%	-1%
ambulatoorne	14 167	14 263	14 338	101%	1%
statsioonarne	1 813	1 579	1 558	99%	-14%
Infektsioonhaigused	7 726	7 760	8 378	108%	8%
ambulatoorne	4 809	4 907	5 239	107%	9%
statsioonarne	2 917	2 853	3 139	110%	8%

Esmane järelravi	483	462	541	117%	12%
stационаarne	483	462	541	117%	12%
Eriarstiabi kokku	758 276	771 435	741 687	96%	-2%
Ambulatoorne kokku	678 882	696 637	667 505	96%	-2%
Päevaravi kokku	15 489	15 178	14 379	95%	-7%
Stacionaarne kokku	63 905	59 620	59 803	100%	-6%
Valmisolekutasu maksmine	31	95	57	60%	84%
Kokku	758 307	771 530	741 744	96%	2%

Olulisimad muutused erialadel I kvartalis:

- **Sisehaiguste päevaravi** kulude vähenemise põhjuseks võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on asjaolu, et 2010. aasta I kvartali hemodialüüsi kulud sisaldasid ka renaalse aneemia raviks kasutava erütropoetiini maksumust. Käesoleval aastal hüvitatakse erütropoetiini ambulatoorsete soodusravimite loetelu alusel ning ainult teatud kindlate diagnoosidega stacionaarsel ravil olevad patsiendid saavad ravimit tervishoiuteenuste loetelu alusel. Stacionaarsel ravil olevate patsientide erütropoetiini kulud kajastatakse alates 01.07.2009 keskostu tervishoiuteenuste hulgas.
- **Otorinolarüngoloogia** erialal võib haigekassa hinnangul olla eelarve ravijuhtude 10%-lise ja kulu 8%-lise alatäitmise põhjuseks asjaolu, et perearstid suunasid vähem lihtsamaid ravijuhte otorinolarüngoloogi vastuvõtule samuti ka vähenenud operatsioonide arv.
- **Onkoloogia** erialal jäid nii ravijuhud kui ka summad 15% osas täitmata. Alatäitmist selgitab asjaolu, et tervishoiuteenuste loetelus muudetud kemoterapia ravikuuride kasutus osutus I kvartalis erialaselt poolt prognoositust madalamaks. Samuti on alatäitmise põhjuseks SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla poolt I kvartalis lepingust väiksemas mahus osutatud töö.
- Kõige enam ületas eelarvet **infektsioonhaiguste** eriala. Eelarve ületati nii kulude kui ka ravijuhtude osas 8%. Ületamine on tingitud viiruslikest nakkustest (HIV ja gripiviirus) põhjustatud ravijuhtude arvu tõusust.
- Haiglaravil viibinud patsientide senisest suurem suunamine **esmassele järelravile** on võimaldanud ressursside efektiivsemat kasutamist ja põhjustanud sellega eriala ravijuhtude 12%-lise tõusu.
- **Valmisolekutasu** kulude languse põhjuseks võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on piirhinna vähenemine alates 2009. aasta II poolaastast ja lisaks koefitsient 0,94 rakendumine alates 15.11.2009.

Riskireservi vahendite arvelt tehtud kulud

Nõukogu 15.01.2010 otsuse nr 2 alusel on lubatud kasutusele võtta 2010. aastal riskireservist kuni 27 922 000 krooni pandeemilise gripi A/H1N1 vaksineerimisega seotud kulude katmiseks.

Gripivaktsiini eest tasus haigekassa sotsiaalministeeriumile 14 496 574 krooni. Perearstidele tuleb haigekassal maksta I kvartalis tehtud vaksineerimiste eest 1 885 773 krooni. Vaksineerimiste arv oli kokku 28 258 ning kulu ühe vaksineerimise kohta 66 krooni 73 senti.

Tabel 13. Gripivaksineerimise kulud (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartal eelarve	2009 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %
Gripivaktsiin	14 497	14 497	100%
Perearsti poolt teostatud gripi vaksineerimine	1 886	1 886	100%
Kokku	16 383	16 383	100%

1.3.2. Keskostu tervishoiuteenused

Keskostu tervishoiuteenuste puhul on tegemist kallihinnaliste tervishoiuteenustega, mis on mõeldud raskete ja harva esinevate haigusjuhtumite raviks.

Võrreldes 2009. aasta I kvartaliga on 2010. aasta I kvartali keskostu tervishoiuteenuste kasutus ligi kolmandiku võrra suurenenud. Lisaks teenuste kasutuse kasvule kajastuvad 2010. aasta I kvartali aruandes kuulmisimplantatsioonide ja keskostu ravimite kuludes kahe 2009. II poolaastast lisandunud keskostu tervishoiuteenuse – luukuulmisimplantatsiooni ja erütropoetiinravi kulud.

Tabel 14. Keskostu tervishoiuteenused (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Keskostu ravimid	15 253	22 817	22 388	98%	47%
Peritoneaaldialüüs	6 229	6 431	5 995	93%	-4%
Hematoloogia ravikuurid	3 763	5 335	4 199	79%	12%
Luuüdi transplantatsioon	2 017	3 976	3 094	78%	53%
Kuulmisimplantatsioon	292	1 366	539	39%	85%
Kindlustatute vältimatu transport (lennuk, kopter)	563	613	369	60%	-34%
Patoanatomiline lahang	302	375	270	72%	-11%
Kusepõie sfinkteri protees	0	177	0	-	-
Antidoodid, raviseerumid	100	94	188	200%	88%
Kokku	28 519	41 184	37 042	90%	30%

Tabel 15. Keskostu tervishoiuteenuste ravijuhud

	2009 I kvartali tegelik		2010 I kvartali tegelik		Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %	
	RJ	RJKM	RJ	RJKM	RJ	RJKM
Keskostu ravimid	551	27 682	913	24 521	66%	-11%
Peritoneaaldialüüs	234	26 620	238	25 190	2%	-5%
Hematoloogia ravikuurid	61	61 688	65	64 420	7%	4%
Luuüdi transplantatsioon	12	168 083	20	154 695	67%	-8%
Kuulmisimplantatsioon	1	291 587	4	134 772	300%	-54%
Kindlustatute vältimatu transport (lennuk, kopter)	22	25 591	18	20 486	-18%	-20%
Patoanatomiline lahang	190	1 589	116	2 330	-39%	47%
Kusepõie sfinkteri protees	0	0	0	0	-	-
Antidoodid, raviseerumid	1	100 000	2	94 000	100%	-6%

Keskostu ravimite realt tasuti reumatoloogiliste ja gastroenteroloogiliste haiguste bioloogilise ravi, ensüümravi Gaucher' haiguse I tüübi korral, psühhiaatriliste haiguste ravi süstitava risperidooni depoovormiga, Fabry tõve ravi, akromegaalia ja neuroendokriinkasvajate hormoonravi ning erütropoetiinravi statsionaaris viibivatele patsientidele. Kui bioloogilisele ravile planeeritud vahendeid 8% võrra ületati, siis teiste keskostu ravimite read jäid I kvartalis alataidetuks. Kõige väiksem ravivajadus oli süstitava risperidooniga ravi (kasutus 65% planeeritust) ja erütropoetiinravi (kasutus 75% planeeritust) osas.

Luuüdi transplantatsiooni operatsioonide, peritoneaaldialüüsi, vältimatu lennutranspordi ja hematoloogia ravikuuride teenuste puhul osutus aruandeperioodil

prognoositust väiksemaks ravivajajate arv. Perioodiks planeeritud **kusepõie sfinkteri proteesi** operatsioonid ja kaks **kuulmisimplantaadi operatsiooni** lükkusid patsientide tervisest oleneval põhjusel edasi II kvartalsisse.

I kvartali **antidoodide ja raviseerumite** eelarve on ületatud, kuna tervishoiuteenuste osutajad on ravi valmisoleku tagamiseks soetanud ette kogu aasta varud.

Raskekujulised ja harva esinevad haigusjuhud ei ole päris täpselt kvartalite kaupa ette planeeritavad, mille tõttu keskostu tervishoiuteenuste I kvartali eelarve täitmise trend ei pruugi järgmistes kvartalites samaks jääda. Selle tõttu tasuti enamkasutatud tervishoiuteenuste kulud alatäidetud teenuste mahtude arvelt ja kõik I kvartalis kasutamata jäänud vahendid lükkuvad edasi II kvartalsisse.

1.3.3 Peamiste kasutusnäitajate võrdlus eriarstiabis

Tabel 16. Peamised eriarstiabi kasutuse näitajad

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Ravijuhu keskmine maksumus (RJKM) kroonides	2 086	1 939	-7%
ambulatoorne	689	665	-3%
päevaravi	7121	6341	-11%
statsionaarne	15 704	15 098	-4%
Statsionaarsete voodipäevade arv	388 469	354 234	-9%
Keskmine statsionaarsel ravil viibimine päevades	6,08	5,92	-3%
Ambulatoorsete vastuvõttude arv	914 633	879 117	-4%
ambulatoorne	894 444	863 716	-3%
päevaravi	20 189	15 401	-24%
Ambulatoorseid vastuvõtte ravijuhu kohta	1,32	1,29	-2%
ambulatoorne	1,32	1,29	-2%
päevaravi	1,30	1,07	-18%
Eriarstiabi teenuseid kasutanud isikute arv	401 448	384 350	-4%
ambulatoorne	382 459	366 701	-4%
päevaravi	13 855	12 966	-6%
statsionaarne	53 311	49 598	-7%
Ravijuhtude arv isiku kohta	1,89	1,93	2%
ambulatoorne	1,78	1,82	2%
päevaravi	1,12	1,11	-1%
statsionaarne	1,20	1,21	1%
Vältimatu abi osakaal ravikuludest	44%	47%	3,0%
ambulatoorne	16,0%	17,0%	1,0%
päevaravi	8,0%	9,0%	1,0%
statsionaarne	62,0%	65,0%	3,0%
Vältimatu abi osakaal ravijuhtudest	18,8%	19,0%	0,2%
ambulatoorne	15,4%	15,0%	-0,4%
päevaravi	13,6%	13,0%	-0,6%
statsionaarne	56,4%	61,0%	4,6%
Operatsioonide arv*, sh	42 459	39 954	-6%
abortide arv	1 200	1 088	-9%
sünnituste arv	3 697	3 741	1%
ambulatoorne	5 011	5 127	2%
päevaravi	12 251	11 755	-4%
statsionaarne	25 197	23 072	-8%

*2009. aasta võrdlusandmeid on muudetud arvestuspõhimõtete muutmise tõttu.

Muutused võrreldes 2009. aasta I kvartaliga:

- **Ravijuhu keskmine maksumus (RJKM)** on vähenenud 7%. Seda on kindlasti suurem mahus mõjutanud alates 15. novembrist 2009 tervishoiuteenuste rakendatav koefitsient 0,94.
- Nii **ambulaatorsete vastuvõttude** üldarv, kui ka **vastuvõttude arv ravijuhu kohta** on vähenenud.
- **Eriarstiabi teenuseid kasutanud isikute arv** on vähenenud kõikide ravitüüpide lõikes. Suurem isikute arvu vähenemine on olnud päeva- ja statsionaarses ravis. Eriarstiabi teenuseid saanud isikute arvu vähenemist on mõjutanud haigekassa nõukogu eelmise aasta otsus pikendada alates 2009. aasta II kvartalist plaanilise ambulatoorse eriarstiabi ravijärjekorra maksimumpikkust neljalt nädalalt kuuele. Samuti avaldab kasutusnäitajale mõju kindlustatute arvu vähenemine 0,5% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.
- **Vältimatu abi ravijuhtude osakaal** on suurenenud. Ravitüübiti on vältimatu abi osakaal suurenenud enim statsionaarses ravis, mis on viinud ka **vältimatu abi kulude** osakaalu suurenemisele 3% võrra.
- **Operatsioonide arv.** Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga teostati I kvartalis operatsioone rohkem ambulatoorselt, samas päevaravis ja statsionaaris operatsioonide arv vähenes. Kindlasti on üheks operatsioonide arvu vähenemise põhjuseks eriarstiabis ravijuhtude üldarvu vähenemine.

1.3.3. Ravimikulu eriarstiabi teenustes

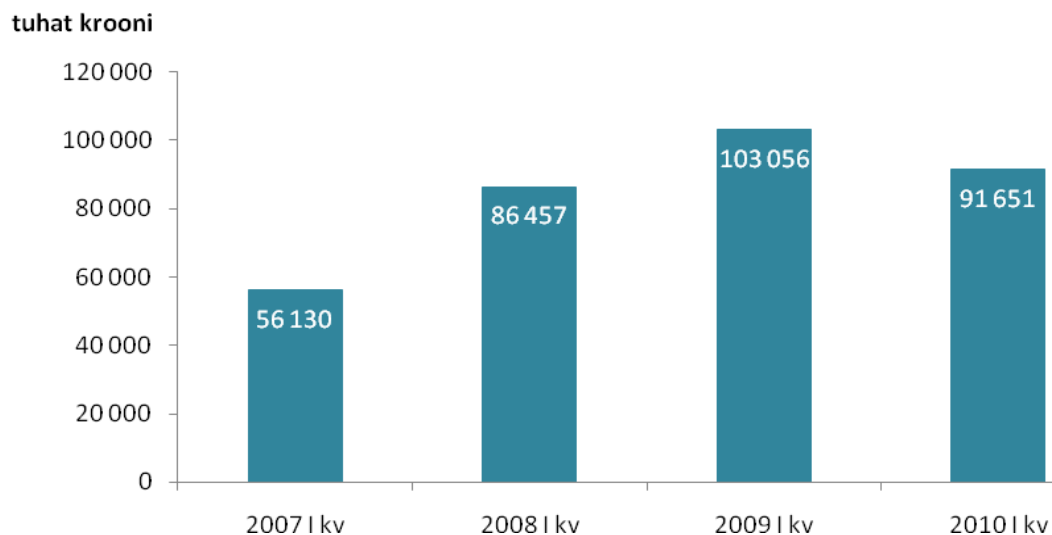
Haigekassa hüvitab eriarstiabi teenustena eraldi ka ravimeid, mis ei kuulu voodipäeva piirhinna sisse. Sellega seotud kulud kaetakse eriarstiabi eelarvest vastavalt tervishoiuteenuste loetelu tingimustele.

Perioodil 2007-2009 on eriarstiabi eelarvest tasutud ravimikulud järjepidevalt tõusnud, 2010. aasta I kvartali võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on kulu vähenenud 11% ehk ca 11 miljoni võrra (vt tabel 17).

Kulude vähenemise põhjuseks võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on asjaolu, et 2010. aasta I kvartali ravimi kulud sisaldasid ka renaalse aneemia raviks kasutava erütropoetiini maksumust. Käesoleval aastal hüvitatakse erütropoetiini ambulatoorsete soodusravimite loetelu alusel ning ainult teatud kindlate diagnoosidega statsionaarsel ravil olevad patsiendid saavad ravimit tervishoiuteenuste loetelu alusel. Statsionaarsel ravil olevate patsientide erütropoetiini kulud kajastatakse alates 01.07.2009 keskostu tervishoiuteenuste hulgas.

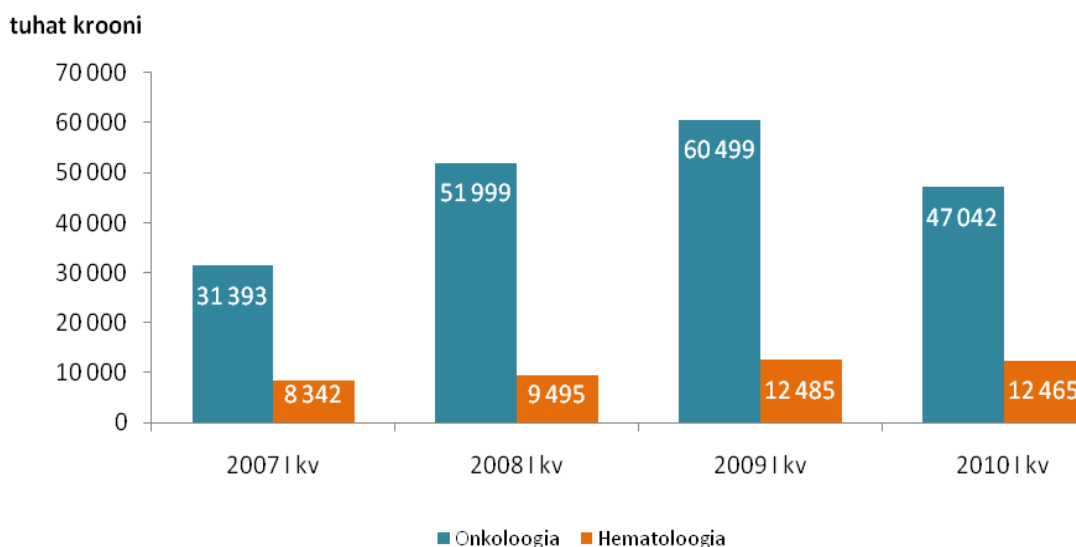
Tabel 17. Ravimikulu eriarstiabis

	2007 I kvartali tegelik	2008 I kvartali tegelik	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali tegelik
Ravimikulu eriarstiabis tuh kr	56 130	86 457	103 056	91 651
Muutus eelmise aastaga võrreldes (%)	-	54,0%	19,2%	-11,1%

Joonis 3. Ravimikulu eriarstiabi teenustes 2007 I kvartal – 2010 I kvartal

Viimaste aastate suurimad kulud ravimitele on olnud püsivalt onkoloogia erialal, moodustades aruandeperioodil kogu eriarstiabi ravimikulust 51,3%. Onkoloogia eriala kogukulust, mis 2010. aasta I kvartalis oli ca 127 miljonit krooni, moodustab hüvitatud ravimikulu ca 37% .

Joonis 4. Ravimikulu onkoloogia ja hematoloogia erialal 2007 I kvartal – 2010 I kvartal

1.4. Hooldusravi

Haigekassa eesmärk on parandada hooldusravi kättesaadavust, eelisarendades ambulatoorseid teenuseid.

2010. aasta I kvartalis tasus haigekassa hooldusraviteenuste eest ligi 56 miljonit krooni.

Tabel 18. Hooldusravi kulud (tuhandetes kroonides)

	2009	2010	2010	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
	I kvartali tegelik	I kvartali eelarve	I kvartali tegelik		I kvartaliga %
Statsionaarne hooldusravi	50 635	47 510	45 142	95%	-11%
Ambulatoorne hooldusravi, sh	9 708	10 580	10 653	101%	10%
Koduõendus	8 098	8 887	9 067	102%	12%
Vähihaigete kodune toetusravi	1 326	1 405	1 278	91%	-4%
Geriaatriline hindamine	284	288	308	107%	8%
Kokku	60 343	58 090	55 795	96%	-8%

Tabel 19. Hooldusravi juhud ja ravijuhu keskmine maksumus

	2009 I kvartali tegelik		2010 I kvartali tegelik		Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %	
	RJ	RJKM	RJ	RJKM	RJ	RJKM
	Statsionaarne hooldusravi	3 526	14 360	3 552	12 709	1%
Ambulatoorne hooldusravi, sh	4 700	2 066	5 712	1 865	22%	-10%
Koduõendus	3 481	2 326	4 419	2 052	27%	-12%
Vähihaigete kodune toetusravi	913	1 452	949	1 347	4%	-7%
Geriaatriline hindamine	306	928	344	895	12%	-4%
Kokku	8 226	7 336	9 264	6 023	13%	-18%

Hooldusravi eelarve alatäitmise üheks põhjuseks on tõenäoliselt alates käesoleva aasta 1. jaanuarist kehtestatud 15%-line omaosalus statsionaarses hooldusravis. Statsionaarses hooldusravis on alatäitmine, samas kui ambulatoorses on eelarve ületatud.

Teenuste piirhindade 6% langus, mis toimus alates 2009. a 15. novembrist ja eelpool mainitud omavastutuse kehtestamine statsionaarses hooldusravis on võimaldanud osta ambulatoorses hooldusravis 22% (koduõenduses isegi 27%) rohkem ravijuhte kui 2009. a I kvartalis.

Tabel 20. Ambulatoorse hooldusravi visiidid

	2009 I kvartali tegelik		2010 I kvartali tegelik		Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %	
	Visiite	Isikuid	Visiite	Isikuid	Visiite	Isikuid
	Koduõendus	30 269	1 752	35 699	2 111	18%
Vähihaigete kodune toetusravi	3 740	325	3 614	345	-3%	6%

1.5. Hambaravi

Haigekassa tasus 2010. aasta I kvartalis hambaraviteenuste eest ca 70,5 miljonit krooni, mis moodustab planeeritust 96%. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on kulud vähenenud 2%. Kulude vähenemise peamiseks põhjuseks on alates 15. novembrist 2009 tervishoiuteenustele rakendatav koefitsient 0,94. Eelmise aasta sama perioodiga võrreldes vähenesid kõige enam täiskasvanute vältimatu hambaravi ja laste hambahaiguste ennetuse kulud ja ravijuhud.

Tabel 21. Hambaravi kulud (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Laste hambaravi	56 457	58 270	55 644	95%	-1%
Ortodontia	10 109	10 207	10 756	105%	6%
Täiskasvanute vältimatu hambaravi	3 500	3 136	2 507	80%	-28%
Hambahaiguste ennetus	1 975	1 699	1 559	92%	-21%
Kokku	72 041	73 312	70 466	96%	-2%

Kuigi 2010. aastaks kavandati ortodontia eelarvesse kulude ja ravijuhtude kasv olid tegelikud kulud ja ravijuhtude arv I kvartalis planeeritust suuremad. Eelarve ületamine näitab pidevat vajaduse kasvu ortodontia teenuste järele.

Täiskasvanute vältimatu hambaravi kulud ja ravijuhud on võrreldes 2009. aasta I kvartaliga vähenenud. Hambaravis on ravijuhu keskmine maksumus vähenenud kõige enam just täiskasvanute vältimatu hambaravis. Haigekassa hinnangul on vähenemist mõjutanud usaldusarstide tõhus kontroll.

Hambahaiguste ennetuse kulude ja ravijuhtude vähenemise põhjuseks on sihtrühmadesse kuuluvate laste arvu vähenemine.

Tabel 22. Hambaravi ravijuhud

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Laste hambaravi	74 493	78 556	75 941	97%	2%
Ortodontia	8 838	8 932	9 479	106%	7%
Hambahaiguste ennetus	8 544	7 645	6 868	90%	-20%
Täiskasvanute vältimatu hambaravi	5 166	4 946	4 322	87%	-16%
Kokku	97 041	100 079	96 610	97%	0%

Laste hambaravi ravijuhtude arv on võrreldes eelmise aasta sama perioodiga suurenenud 2%.

2. Tervise edendamise kulud

Haigekassa tegeleb tervise edendamisega projektitöö kaudu vastavalt haigekassa nõukogu kinnitatud prioriteetidele ja kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

Tervise edendamisele planeeritud 2,5 miljonist kroonist kasutati I kvartalis 1,1 miljonit krooni (45%). Eelarve alatäitmine on tingitud sellest, et enamus tervist edendavate projektide lepinguid sõlmiti alles veebruaris – märtsis 2010. See oli tingitud vajadusest täpsustada enne lepingute sõlmimist projektide tegevusi, nende tõenduspõhisust ja eesmärgipärasust. Seetõttu ka ei jõutud nii lühikese perioodi vältel algselt kavandatud mahus tegevusi ellu viia.

I kvartalis sõlmiti 2010. aasta tegevuseks kokku 32 lepingut ning eelnevast aastast jätkub 4 projekti elluviimine. Kokku on sõlmitud tegevuste elluviimiseks lepinguid *ca* 10 miljonit krooni ulatuses. Osa projekte käivitatakse II kvartalis ja II poolaastal. Sel aastal lõpevad enamus projektidest detsembris, seega on eeldatav, et planeeritud eelarve täidetakse aasta lõpus täies mahus.

Peamised elluviidud tegevused:

- 22. jaanuaril tutvustati projektorganisatsioonide suutlikkuse välishindamise tulemusi, mis andis projekti täitjatele olulist tagasisidet projektimeeskonna võimekuse arendamise seisukohast.
- Lepingud on sõlmitud 17 paikkonna vigastuste vältimise projekti elluviimiseks. 31. märtsil toimus seminar projektijuhtidele, kus täpsustati paikkondliku vigastusteprofiili koostamise ja vigastuste kvalitatiivse analüüsi teostamise üksikasju. Vigastusteprofiilid valmivad 2010. aastal ja on aluseks edaspidise projektitöö planeerimisel.
- Tervise Arengu Instituudi, Sotsiaalministeeriumi, Eesti Tervisedenduse Ühingu ja Maailma Terviseorganisatsioon Eesti esindusega koostöös tehakse ettevalmistusi igaaastase tervise edendamise üleriigilise konverentsi läbiviimiseks 4. juunil Tallinnas. Konverents „Tervisesõnumid infokülluse ajastul“ keskendub meedia mõjule tervisesõnumite edastamisel ja tervise edendamise eetikale.

3. Kindlustatutele kompenseeritavad ravimid

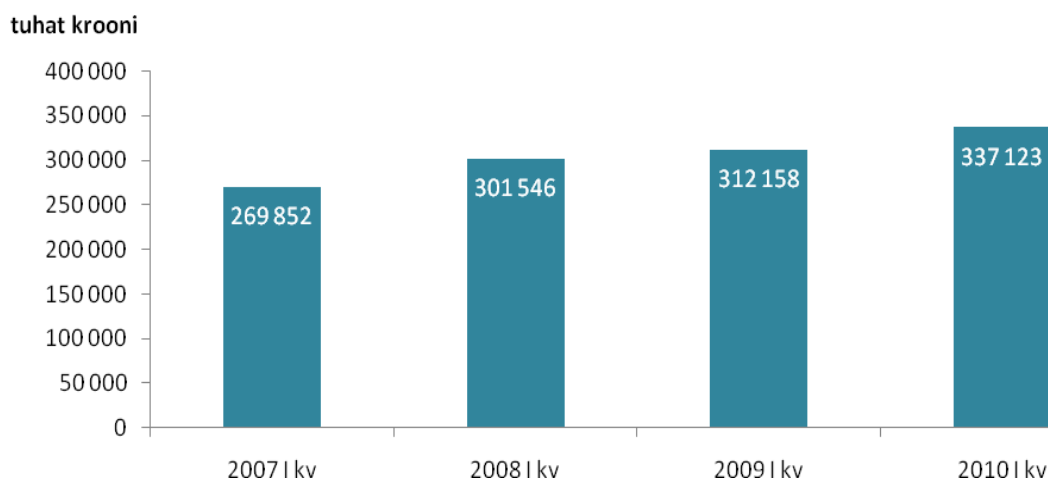
Kindlustatutele kompenseeritud ravimite kulu oli 2010. aasta I kvartalis 337,1 miljonit krooni, mis on 92% samaks perioodiks planeeritud eelarvest ja 23,2 % aasta eelarvest.

Hüvitistele kulunud summa on suurenenud ca 25 miljoni krooni (8%) eelmise aasta sama ajaga võrreldes.

Põhjuseid võib olla mitmeid, kuid haigekassa hinnangul on peamiseks põhjuseks aasta algusest rakendunud digiresept, mis on loonud hea võimaluse arstidel toimeainepõhiste retseptide lihtsamaks väljakirjutamiseks ning apteekidele võimaluse ravimeid prima soodustusega müüa.

Haigekassa näeb igapäevaselt liidestunud arstide ning nende poolt digitaalselt väljakirjutatud retseptide arvu suurenemist. I kvartalis realiseeritud (väljaostetud) retseptidest moodustavad digireseptid ca 40%.

Kuna haigekassa võttis 2010. aasta I kvartalis ravimite eest tasu maksmise kohustuse üle kahe paralleelselt toimiva süsteemi kaudu, on täiendamisel ka kogu detailsem aruandlus ning loodame selle esitada I poolaasta lõpus.

Joonis 5. Kindlustatutele kompenseeritavate ravimite kulud 2007 I kvartal – 2010 I kvartal

4. Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud

Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud olid 2010. aasta I kvartalis 364,8 miljonit krooni, mis on 450,5 miljonit krooni vähem kui eelmise aasta samal perioodil.

Tabel 23. Töövõimetushüvitiste kulud (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Haigushüvitised	471 271	158 834	145 597	92%	-69%
Sünnitushüvitised	200 606	153 251	160 669	105%	-20%
Hooldushüvitised	134 141	68 920	50 584	73%	-62%
Tööõnnetushüvitised	9 281	8 488	7 900	93%	-15%
Kokku	815 299	389 493	364 750	94%	-55%

2010. aasta I kvartalis on võrreldes 2009. aasta I kvartaliga töövõimetushüvitiste kulud vähenenud 55%. Põhjuseks on 2009. aasta 1. juulil jõustunud hüvitiste maksmise seadusemuudatused, vähenenud töötavate kindlustatute arv ning sotsiaalmaksuga maksustatava tulu langus.

Töövõimetuslehtede ja -päevade arv ning väljamakstud hüvitiste summa on vähenenud kõikide hüvitise liikide puhul. Oodatult on kõige enam langenud haigushüvitiste kulud, kuna oluliselt muutus haigushüvitiste maksmise kord:

- esimese 3 päeva eest hüvitist ei maksta;
- tööandja maksab hüvitist alates 4-st päevast kuni 8. päevani;
- haigekassa maksab hüvitist alates haigestumise või vigastuse 9. päevast;
- haigushüvitise määr haigestumise või vigastuse korral on varasema 80% asemel 70%.

Töövõimetuslehtede keskmine pikkus on kasvanud 39% ning seda peamiselt haiguslehtede arvelt. Haiguslehtede keskmine pikkus tõusis 15-lt päevalt 21-le, mille peamiseks põhjuseks on hüvitamise põhimõtete muutumise järgne haiguslehe kasutamise vähenemine kergemate haigestumiste korral.

Töövõimetuspäeva keskmine maksumus on langenud 24%. Muudatuse peamiseks põhjuseks on lisaks isikute sotsiaalmaksuga maksustatavate tulude vähenemisele ka keskmine tulu arvutamise põhimõtete muutumine alates 2009. aasta 1. juulist.

Tabel 24. Töövõimetushüvitiste kulude võrdlus

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Haigushüvitis*			
Lehtede arv	125 021	45 878	-63%
Päevade arv	1 730 380	897 466	-48%
Hüvitise summa (tuh kr)	471 271	145 597	-69%
Päeva keskmine tulu (kr)	272	162	-40%
Lehe keskmine pikkus	13,8	19,6	42%
Sünnitushüvitis			
Lehtede arv	3 559	2 950	-17%
Päevade arv	472 566	411 245	-13%
Hüvitise summa (tuh kr)	200 606	160 669	-20%
Päeva keskmine tulu (kr)	425	391	-8%
Lehe keskmine pikkus	132,8	139,4	5%
Hooldushüvitis			
Lehtede arv	39 394	22 191	-44%
Päevade arv	348 947	191 706	-45%
Hüvitise summa (tuh kr)	134 141	50 584	-62%
Päeva keskmine tulu (kr)	384	264	-31%
Lehe keskmine pikkus	8,9	8,6	-3%
Tööõnnetushüvitis			
Lehtede arv	1 243	954	-23%
Päevade arv	27 829	22 061	-21%
Hüvitise summa (tuh kr)	9 281	7 900	-15%
Päeva keskmine tulu (kr)	334	358	7%
Lehe keskmine pikkus	22,4	23,1	3%
Hüvitised kokku			
Lehtede arv	169 217	71 973	-57%
Päevade arv	2 579 722	1 522 478	-41%
Hüvitise summa (tuh kr)	815 299	364 750	-55%
Päeva keskmine tulu (kr)	316	240	-24%
Lehe keskmine pikkus	15,2	21,2	39%

*Andmevõrdluse säilitamise huvides on tabelis kajastatud kõik töövabastuspäevad (sh ka need, mis alates 01.07.2009 haigekassa poolt hüvitamisele ei kuulu)

5. Muud rahalised hüvitised

Muud rahalised hüvitised on

- hambaraviteenuse rahalised hüvitised;
- täiendav ravimihüvitis.

5.1. Hambaraviteenuse rahalised hüvitised

Hambaproteesimise teenuse eest hüvitatakse isikule, kellele on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud töövõimetuspension või vanaduspension ja üle 63-aastasele kindlustatud isikule üks kord kolme aasta jooksul kuni 4 000 krooni.

Täiskasvanute hambaraviteenuse hüvitise kulud olid 2010. aasta I kvartalis 31,1 miljonit krooni, moodustades aasta eelarvest 16%.

Haigekassa hüvitab aastas kindlustatud isikule hambaraviteenuse alljärgnevas määras:

- rasedale 450 krooni,
- meditsiinilistel põhjustel suurenenud vajadusega isikule 450 krooni,
- alla 1-aastase lapse emale 450 krooni,
- vähemalt 63-aastasele kindlustatud isikule, riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud vanaduspensionärile ning töövõimetuspensionärile 300 krooni.

Võrreldes 2009. aasta I kvartaliga on proteesihüvitiste juhtude arv langenud 20% võrra. Samas suurusjärgus – 19% võrra on langenud ka kulud proteesihüvitisele. Proteesihüvitise juhu keskmine maksumus on tõusnud aastaga 43,9 krooni ehk 1,7% võrra (2 516,20 kroonilt 2009. a I kvartalis 2 560,10 kroonile 2010. a I kvartalis).

Hambaravihüvitise kulude 36% langus võrreldes 2009. aasta I kvartaliga tuleneb 01.01.2009 jõustunud seadusemuudatusest, mis kaotas täiskasvanud isikute 300-kroonise hambaravihüvitise. Samas on kindlustatutel õigus esitada hüvitise saamiseks kuludokumente kolme aasta jooksul, seega võib 2010. aastal esitada taotlusi veel aastate 2007-2008 eest. Kui 2009. aasta I pooles taotles suur hulk 19-62-aastaseid isikuid varasemate aastate kuludokumentide alusel hüvitise maksmist, siis 2010. aasta I kvartalis on nende avalduste arv marginaalne.

Tabel 25. Hambaraviteenuse hüvitiste kulud (tuhat krooni)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Proteesihüvitis	28 667	42 308	23 192	55%	-19%
Hambaravihüvitis	12 357	8 992	7 934	88%	-36%
Kokku	41 024	51 300	31 126	61%	-24%

Tabel 26. Hambaraviteenuse hüvitise juhtude arv

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Proteesihüvitis	11 393	16 335	9 059	55%	-20%
Hambaravihüvitis	36 265	28 473	25 564	90%	-30%
Kokku	47 658	44 808	34 623	77%	-27%

5.2. Täiendav ravimihüvitis

Täiendav ravimihüvitis on rahaline hüvitis, mida makstakse kindlustatutele täiendavalt kui nende poolt tehtud kulutused soodusravimitele ületavad 6 000 krooni kalendriaastas.

Vaatamata asjaolule, et eelmise aasta sama perioodiga võrreldes on hüvitise saajate arv ja hüvitatud summa vähenenud, on keskmiselt isikule välja makstud summa jäänud peaaegu samale tasemele.

Osa I kvartali täiendavast ravimihüvitistest maksti välja II kvartali alguses ning käesolevas aruandes ei kajastu.

Tabel 27. Täiendava ravimihüvitise kulud ja juhtude arv

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Hüvitatud summa tuh kr	1 592	789	-50%
Hüvitist saanud isikute arv	488	248	-49%
Keskmiselt isikule makstud summa (kr)	3 263	3 181	-3%

6. Muud ravikindlustuse hüvitiste kulud

Muud kulud on

- meditsiiniseadmehüvitised;
- hüvitised seoses Euroopa Liidu seadusandlusega ning välisriikidesse plaanilisele ravile suunamisega;
- riigieelarvest sihtotstarbelise eraldisena saadud vahenditega kaetavad kulud.

6.1. Meditsiiniseadmehüvitised

Haigekassa hüvitab meditsiiniseadmeid kõigile kindlustatutele, kellele arst on meditsiiniseadmete loetelus toodud tingimusi arvestades meditsiiniseadme kasutamise vajaduse määranud. Meditsiiniseadmehüvitis on haigekassale avatud kohustus sarnaselt kindlustatutele kompenseeritavate ravimitega.

Tabel 28. Meditsiiniseadmehüvitised

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Glükomeetrite testiribad	9 251	10 500	10 572	101%	14%
Esmased varajased proteesid ja ortoosid	4 131	4 303	4 213	98%	2%
Stoomihooldusvahendid	2 693	3 250	3 129	96%	16%
Insuliinipumbad	383	500	283	57%	-26%
Muud meditsiiniseadmed	135	200	118	59%	-13%
Kokku	16 593	18 753	18 315	98%	10%

Tabel 29. Meditsiiniseadmehüvitiste ravijuhud

	2009 I kvartali tegelik		2010 I kvartali tegelik		Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %	
	RJ	RJKM	RJ	RJKM	RJ	RJKM
Glükomeetrite testiribad	10 146	912	12 381	854	22%	-6%
Esmased varajased proteesid ja ortoosid	2 265	1 824	2 212	1 905	-2%	4%
Stoomihooldusvahendid	855	3 150	866	3 613	1%	15%
Insuliinipumbad	44	8 704	41	6 902	-7%	-21%
Muud meditsiiniseadmed	70	1 929	73	1 616	4%	-16%

I kvartalis, kus eelarvesse oli võrreldes 2009. aasta I kvartaliga planeeritud 13%-ne kasv, jäi meditsiiniseadmetele planeeritud eelarve täitmata. Kõige tagasihoidlikumaks osutus kasutus **insuliinipumpade ja insuliinipumba tarvikutele ning muude meditsiiniseadmete** (vahemahutid astmaravimite manustamiseks, ühekordsed põiekateetrid, põletushaigete surverõivad ja ravikontaktläätsed) real, kus meditsiiniseadmeid vajati koguni vähem, kui 2009. aasta I kvartalis. Eelarvesse planeeritust vähem osteti ka **operatsioonijärgseid proteese ja stoomihooldusvahendeid**. Aruandeperioodiks planeeritud eelarvet ületati **glükomeetrite testiribade**, mis on kõige suurema kasutusega meditsiiniseade, osas. Glükomeetrite testiribade hüvitise saajate arv on võrreldes 2009. aasta I kvartaliga kasvanud ligi neljandiku võrra.

Et glükomeetrite testiribade, insuliinipumpade, ravikontaktläätsede ja ühekordsete põiekateetrite lubatud kogused on kinnitatud poolaasta peale, saab parema ülevaate nende meditsiiniseadmete tegelikust kasutusest I poolaasta lõpus.

6.2. Hüvitised seoses Euroopa Liidu seadusandlusega ning välisriikidesse plaanilisele ravile suunamisega

6.2.1. Euroopa Liidu seadusest tulenevad tervishoiuteenuste hüvitised

EL seadustest tulenevad hüvitised on haigekassale avatud kohustus.

Eesti Haigekassa kindlustatutel on õigus:

- saada teises liikmesriigis ajutiselt viibides vajaminevat arstiabi;
- teises liikmesriigis elades igasugust arstiabi.

Nimetatud arstiabi kulude kandjaks jääb Eesti Haigekassa.

Teistes EL liikmesriikides kindlustatutel on õigus:

- vajaminevale arstiabile ajutisel viibimisel Eestis;
- igasugusele arstiabile Eestis elades.

EL liikmesriikide kindlustatute vajamineva arstiabi eest tasub esmalt haigekassa, aga tervishoiuteenuste kulude lõplikuks kandjaks jääb isiku kindlustajariik.

2010. aasta 3 kuu kuluks planeeriti 4,8 miljonit krooni. Tegelik kulu oli 4,1 miljonit krooni. Tulenevalt EL liikmesriikide vahelise arveldamise eripärast vastavalt EN määrusele 574/72 on lubatud teenuse osutamise ja arve esitamise vahel ajaline nihe ning seetõttu erinebki tegelik kulu eelarves planeeritust.

Tabel 30. EL hüvitised (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009.a I kvartaliga %
Hüvitis	4 143	4 800	4 135	86%	0%

Eestis ravi saanud teistest EL liikmesriikidest pärit isikute tervishoiuteenuste eest tasuti 2 miljonit krooni ning soodusravimite eest 116 tuhat krooni.

Teistes EL liikmesriikides elavate ja ajutiselt viibivate isikute eest tasus haigekassa 2 miljonit krooni. Põhiosa sellest moodustas ajutiselt teistes EL liikmesriikides viibivate Eesti Haigekassa kindlustatute vajaminevale arstiabile. Vaid 4 755 krooni moodustasid teistes EL liikmesriikides elavate pensionäride eest ning Eestis töötavate isikute EL liikmesriikides elavate ülalpeetavate pereliikmete eest makstavad pearahad.

6.2.2. Välisriiki plaanilisele ravile suunamine

Käesoleva aasta I kvartali jooksul on välisriiki ravile taotlejate arv, võrreldes eelmise aastaga, jäänud peaaegu samaks. Kohustuse välisriigis teostatava ravi või uuringu eest maksmiseks on haigekassa aruandeperioodil üle võtnud 25-lt (sh 14 last) taotluse esitanud kindlustatult. Nendest 11 kindlustatut suunati välisriiki ravile ning 14 isikut uuringule. Samuti on tehtud 8 positiivset otsust luuüdidoonoriga seotud kulude kompenseerimiseks.

2010. aasta I kvartalis on ravijuhte küll mõnevõrra rohkem kui 2009. aastal, kuid ravijuhi maksumus on ca kolm kord väiksem kui eelmisel aastal. Kokku tasus haigekassa I kvartali jooksul 1,9 miljonit krooni plaanilisele ravile suunatud isikute ravi eest.

Tabel 31. Plaanilise ravi kulud (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2009.a I kvartaliga %
Plaaniline ravi välisriigis	4 685	5 250	1 885	36%	-60%

Tabel 32. Plaanilise ravijuhud

	2009 I kvartal		2010 I kvartal		Muutus võrreldes 2009. aastaga %	
	RJ	RJKM	RJ	RJKM	RJ	RJKM
Plaaniline ravi välisriigis	28	167 321	31	60 806	11%	-64%

6.3. Riigieelarvest sihtotstarbelise eraldisena saadud vahenditega kaetavad kulud

2010. aasta riigieelarve seaduses on kavandatud viljatusravi kulude katmiseks 20,9 miljonit krooni viljatusraviga seotud ravi ja täiendava ravimihüvitise kulude katmiseks.

Riigipoolne toetus võimaldab osaliselt katta viljatusraviga seotud kulud. Aruandeperioodil kasutati eelarvest ligi 3,9 miljonit krooni.

Haigekassa tegevuskulud

Tabel 33. Haigekassa tegevuskulud (tuhandetes kroonides)

	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali eelarve	2010 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine I kvartaliga %	Muutus võrreldes 2009. a I kvartaliga %
Personali- ja juhtimiskulud kokku	17 168	17 576	17 116	97%	0%
Töötasu	12 880	13 082	12 747	97%	-1%
sh juhatuse liikmete tasu	462	462	462	100%	0%
Töötuskindlustusmaks	37	177	171	97%	362%
Sotsiaalmaks	4 251	4 317	4 198	97%	-1%
Majandamiskulud	4 639	4 253	3 874	91%	-16%
Infotehnoloogia kulud	2 043	2 670	2 176	81%	7%
Arenduskulud	270	805	216	27%	-20%
sh koolitus	202	309	154	50%	-24%
konsultatsioonid	68	496	62	13%	-9%
Finantskulud	200	275	198	72%	-1%
Muud tegevuskulud	684	1 848	1 860	101%	172%
sh ravikindlustussüsteemi järelevalve	395	14	94	671%	-76%
avalikud suhted/teavitamine	41	227	100	44%	144%
muud kulud	248	1 607	1 666	104%	572%
Haigekassa tegevuskulud kokku	25 004	27 427	25 440	93%	2%

Tegevuskulude eelarve kasutamine toimus I kvartalis vastavalt kavandatule. Alljärgnevalt on välja toodud tegevused, mis mõjutasid kulusid võrreldes eelmise aasta I kvartaliga:

- Märtsis investeeris haigekassa IT-lahendustesse 7,9 miljonit krooni, et parandada infosüsteemide käideldavust. Investeering suurendab ka amortisatsiooni kulu. Kõikidest aruandeperioodi IT-kuludest moodustas amortisatsioon 1,3 miljonit krooni.
- Alatäidetud on konsultatsioonide eelarve. I kvartalis loodeti jõuda lõpusirgele 2 ravijuhendi analüüsi ja tunnustamisega ("Osteoartroosi ravijuhendiga", "Ägeda sepsise ravijuhendiga"). Töö ravijuhenditega veel käib.
- Avalike suhete ja teavitamise kulud on planeeritust väiksemad, kuna I kvartalis välja antud Haigekassa Teataja levitamise teenuse eest pole arvet veel esitatud.
- Järelevalve eelarve on ületatud kuna haigekassa raamatupidamise audit lõpetati planeeritud II kvartali asemel I kvartalis.
- Et parandada haigekassa kulude võrreldavust teiste asutuste ja ettevõtetega muudeti haigekassa raamatupidamise arvestuspõhimõtteid. Alates 2010. aastast kajastatakse eraldi kuluna käibemaksu kulu (varem koos vastava eelarve kuluga või põhivara maksumuses).

Käibemaksu kulu kajastatakse nüüd muude kulude hulgas. Muudatuse tulemusel on suurenenud muud kulud ning vähenenud majandus- ja arenduskulud. Lisaks kulude struktuuri muudatusele suurendab käibemaksu kajastamine eraldi kuluna tegevuskulusid – kui põhivara investeeringud amortiseeritakse järgnevate aastate jooksul, siis käibemaksu kulu kajastub aruandeperioodi kuludes.

Bilanss

Aktiva

Tuhandetes kroonides	31.03.2009	31.03.2010
Käibevara		
Raha ja pangakontod	1 085 810	1 168 358
Võlakirjad ja muud väärtpaberid	1 929 331	1 250 459
Nõuded ja ettemaksed		
Nõuded ostjate vastu	9 734	11 431
Muud lühiajalised nõuded	2 423	1 938
Sotsiaalmaksu nõue	1 205 958	1 059 986
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	5 657	2 876
Kokku	1 223 772	1 076 231
Ostetud kaubad müügiks	173	89
Käibevara kokku	4 239 086	3 495 137
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Aktsiad ja osad	90	90
Pikaajalised võlakirjad	397 898	572 970
Mitmesugused pikaajalised nõuded	8 553	14 349
Kokku	406 541	587 409
Materiaalne põhivara		
Maa ja ehitised (jääkmaksumuses)	2 687	2 856
Muu inventar (jääkmaksumuses)	8 219	13 125
Kokku	10 906	15 981
Immateriaalne põhivara		
Ostetud litsentsid	2 059	1 211
Põhivara kokku	419 506	604 601
AKTIVA KOKKU	4 658 592	4 099 738

Passiva

Tuhandetes kroonides	31.03.2009	31.03.2010
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad tarnijatele		
Raviasutustele teenuste eest tasumata arved	539 146	491 084
Apteekidele soodustingimustel väljastatud ravimite eest tasumata arved	88 242	95 718
Teistele tarnijatele ravikindlustuse hüvitiste eest tasumata arved	87 141	27 006
Muud tarnijatele tasumata arved	968	11 088
Võlad tarnijatele kokku	715 497	624 896
Maksuvõlad	85 751	36 432
Võlad töövõtjatele	9 357	7 244
Muud võlad	995	878
Kokku	811 600	669 450
Lühiajalised kohustused kokku	811 600	669 450
Kohustused kokku	811 600	669 450
Omakapital		
Reservid	1 067 055	1 008 282
Eelmiste perioodide tulem	3 097 553	2 519 880
Aruandeaasta tulem	-317 616	-97 874
Omakapital kokku	3 846 992	3 430 288
PASSIVA KOKKU	4 658 592	4 099 738

Tulemiaruanne

Tuhandetes kroonides	01.01.2009- 31.03.2009	01.01.2010- 31.03.2010
Laekumised riigieelarvest ja sissenõuded teistelt isikutelt	2 937 382	2 582 555
Sihtfinantseerimise tulud	5 955	3 870
IVF sihtfinantseerimise kulud	-5 955	-18 776
Ravikindlustuse kulud	-3 273 119	-2 671 282
Brutotulem	-335 737	-103 633
Üldhalduskulud	-24 286	-23 382
Muud tegevustulud	11 090	12 397
Muud tegevuskulud	-684	-1 860
Tegevustulem	-349 617	-116 478
Finantstulud ja -kulud		
muud intressi- ja finantstulud	32 035	18 802
muud finantskulud	-34	-198
Kokku finantstulud ja -kulud	32 001	18 604
Aruandeperioodi tulem	-317 616	-97 874